

memòria 2023
memòria 2023
memòria 2023
memòria 2023
memòria 2023

01

IRÍDIA AL 2023

1.1 L'entitat

1.2 Reptes i avenços de 2023

02

DEFENSA DELS DRETS HUMANS DURANT 2023

2.1 Servei d'Atenció i Denúncia davant situacions de Violència Institucional (SAIDAVI)

2.2. Transparència i rendició de comptes dels cossos de seguretat

2.3 Defensa de l'Espai de la Societat Civil

2.4 Privació de llibertat

2.5 Polítiques de control migratori i frontera

2.6 Dret a la Memòria

2.7 Litigi estratègic

2.8 Incidència política

2.9 Comunicació i Cultura

2.10 Perspectiva psicosocial

03

GESTIÓ ECONÒMICA DEL 2023

3.1 INGRESSOS

3.2 DESPESES

3.3 RESULTATS ECONÒMICS

04

AGRAÏMENTS

01

IRÍDIA AL 2023

1.1. L'entitat

Irídia - Centre per la Defensa dels Drets Humans és una associació sense ànim de lucre que té com a objectiu principal elevar els estàndards de protecció dels drets humans amb relació a la violència institucional, les polítiques migratòries i de frontera, la memòria històrica, la privació de llibertat i l'espai de la societat civil. La seva missió és **promoure i defensar els drets humans, en especial, els civils i polítics**.

Per fer-ho, desplega una metodologia basada en la combinació del litigi estratègic, la perspectiva psicosocial, la comunicació transformadora, la cultura i la incidència política. Des d'un enfocament feminista interseccional, busca promoure canvis en les polítiques públiques.

El [Pla Estratègic d'Irídia 2023-2025](#) estableix els objectius clau de l'entitat en el curt i mitjà termini i disposa una estructura tècnica organitzada en sis línies temàtiques d'acció i quatre eixos de treball, que creuen cadascuna de les línies i suposen metodologies i formes de treball comunes:

Temàtiques d'acció

- Servei d'Atenció i Denúncia davant situacions de Violència Institucional (SAIDAVI)
- Transparència i rendició de comptes dels cossos de seguretat
- Polítiques migratòries i frontera
- Defensa de l'espai de la societat civil
- Dret de les persones en privació de llibertat
- Dret a la memòria

Eixos de treball

- Litigi estratègic
- Perspectiva psicosocial
- Comunicació, Incidència i Cultura
- Sostenibilitat

1.2 Reptes i avenços de 2023

La conjuntura social i política de 2023 ha estat marcada per esdeveniments que han suposat reptes significatius per als drets humans i, en especial, per als drets civils i polítics.

Tot i els avenços dels darrers anys en matèria de prevenció i investigació de la tortura i els maltractaments, a Catalunya s'han seguit donant pràctiques policials i judicials que en dificulten l'eradicació. Davant del **manteniment de la violència institucional**, el 2023 el SAIDAVI ha ofert **atenció psicossocial i legal gratuïta i integral** a 57 persones afectades, acompanyant-les en un procés de justícia i reparació.

Davant dels encara insuficients mecanismes per eradicar el racisme en el marc de l'actuació dels cossos policials, Irídia ha treballat amb SOS Racisme cap a **l'avenç en la implementació de formularis que previnguin les parades per motius ètnico-racials**.

Fruit d'anys de treball en Transparència i Rendició de comptes dels Cossos de Seguretat, i a petició d'Irídia i Amnistia Internacional Catalunya, **durant el 2023 s'ha fet oficial el compromís** de la Direcció General de Policia (DGP) **de retirar els projectils de foam tipus SIR-X**, els més lesius que s'han documentat.

Durant el mateix any, Irídia ha viscut amb preocupació la notícia d'un segon agent de policia infiltrat en els moviments socials i sindicals de Barcelona, que ha posat en evidència una tendència repressiva a l'alça i l'aplicació de noves formes de limitació de l'espai de la societat civil. A llarg de 2023, Irídia ha presentat conjuntament amb la CGT una **querella contra l'agent de policia que va fer servir les relacions sexoafectives per infiltrar-se als moviments socials de Barcelona** i contra el superior jeràrquic de l'agent. Davant les múltiples vulneracions del dret a la protesta i del dret a la informació, **l'entitat s'ha querellat contra dos agents dels Mossos d'Esquadra per delictes d'acusació i denúncia falsa i de fals testimoni contra dos periodistes**.

Malgrat la gran tasca de les entitats memorialistes i els avenços legislatius assolits, les tortures comeses pels cossos policials durant el franquisme encara resten impunes. Durant el 2023, **Irídia ha interposat una segona querella per tortures i crims de lesa humanitat durant la dictadura** i ha celebrat la l'entrada en vigor de la nova llei de memòria democràtica estatal i l'admissió a tràmit, per primera vegada, d'una querella per crims del franquisme.

Davant l'opacitat i la impunitat en context fronter i la manca d'**investigació de vulneracions de drets contra persones migrades**, Irídia ha estat clau en la investigació pionera i inèdita dels fets del 24 de juny a Melilla, una de les vulneracions de drets més greus ocorreguda en la història de les fronteres de la UE. Durant el 2023, ha presentat la **querella contra la Guàrdia Civil d'un jove que va perdre la visió de l'ull per un cop amb una porra al cap després de saltar la tanca**.

En el marc de la seva tasca transversal d'incidència política, Irídia ha incidit el 2023 en la **reforma de la llei de seguretat ciutadana**, especialment pel que fa a la derogació dels articles que afecten més negativament l'exercici dels drets a la llibertat de reunió i d'expressió, especialment sobre defensores de drets humans i periodistes.

En el marc de l'eventual aprovació de la **Llei d'Amnistia**, Irídia ha manifestat el seu ple **desacord amb la possibilitat que aquesta deixi sense investigar i enjudiciar els agents de les Forces i Cossos de Seguretat de l'Estat responsables de greus vulneracions de drets humans de l'1 d'octubre de 2017**, i pugui deixar les persones afectades sense un recurs efectiu.

Amb una **estructura més sostenible i una base social més àmplia**, Irídia **transversalitza la metodologia de litigi estratègic a tots els àmbits de l'entitat, i lidera 56 casos** durant el 2023, que impliquen l'encausament en procediments penals de 156 agents i funcionaris.

De la mateixa manera, **referma el seu compromís amb la perspectiva psicossocial** així com amb el gaudi de **la cultura com a eina de defensa de drets humans** i, durant el 2023, celebra la **primera edició de l'Irídiafest, un festival de cultura i drets humans en què participen més de 2.000 persones**.

Les pàgines que segueixen exposen amb més detall la tasca d'Irídia per garantir que els poders públics protegeixin i respectin els drets humans i, en cas de vulneracions, estableixin mecanismes per tal que hi hagi justícia, veritat, reparació i garanties de no repetició.

02

DEFENSA DE DRETS HUMANS DURANT EL 2023

2.1. Servei d'Atenció i Denúncia davant situacions de Violència Institucional (SAIDAVI)

El **Servei d'Atenció i Denúncia Davant situacions de Violència Institucional (SAIDAVI)** d'Irídia és un servei gratuït que ofereix **assistència jurídica i psicosocial a les persones que han patit situacions de violència institucional** a Catalunya. És a dir, aquelles situacions en què les institucions públiques vulneren els drets de les persones per mitjà de l'exercici de la força física o psicològica, generant una afectació a la integritat física, psíquica i/o moral. En concret, al SAIDAVI s'atenen les vulneracions de drets comeses o permeses per part d'agents de les forces i cossos de seguretat, funcionaris de presons o agents de seguretat privada, quan aquests actuen per delegació de les funcions de seguretat que són competència pública.

El SAIDAVI utilitza una **metodologia d'atenció integral: ofereix atenció psicosocial i legal a la persona afectada i procura dur a terme un procés de justícia i reparació**. En funció de les característiques del cas, i amb el vistiplau de la persona afectada, s'aborden els casos des de la perspectiva del litigi estratègic, amb l'objectiu d'incidir i assolir canvis en la legislació o en els protocols d'actuació per avançar en el reconeixement, la protecció i la garantia dels drets humans.

Durant el 2023:

146 persones s'han dirigit al SAIDAVI per casos de presumptes vulneracions de drets humans. D'aquest total, 55 persones i 2 col·lectius han patit violència institucional i els seus casos han entrat dins l'àmbit d'actuació del Servei; la resta, quan corresponia, s'han derivat a altres entitats o serveis que els podien donar suport. Els casos emmarcats en el Servei que ho requerien s'han atès amb una primera entrevista psicojurídica, i han implicat tasques d'assessorament jurídic, d'acompanyament psicosocial i accions comunicatives i d'incidència, quan ha correspost. En els casos de persones privades de llibertat, s'han fet visites a centres penitenciaris i al Centre d'Internament d'Estrangers (CIE) de Barcelona, on l'equip ha visitat en diverses ocasions persones afectades, ha interposat queixes i ha celebrat reunions amb responsables del CIE per tal que es garanteixi el dret a la tutela judicial efectiva de les persones internades.

En el **40,81% dels casos oberts s'hi ha detectat un component de racisme**, bé perquè hi ha una verbalització explícita, o bé perquè la manera com s'ha dut a terme l'actuació policial és de caire racista o bé perquè els fets passen en un context de racisme institucional. Aquest percentatge suposa un increment respecte de l'any anterior, en què el component de racisme s'identificava en un 33,33% dels casos.

En total, durant el 2023 s'han realitzat **621 actuacions jurídiques i 249 actuacions psicosocials**, a més de les accions corresponents accions comunicatives i d'incidència política, com ara notes i rodes de premsa o reunions amb representants polítics.

Del 2023, destaquem:

El dia 13 d'abril es va presentar al Col·legi de Periodistes de Catalunya l'Informe anual sobre Violència Institucional 2022 que estava centrat en el racisme institucional present en algunes actuacions policials de les que atén el servei.

S'han realitzat trobades de coordinació amb La Capçalera per donar a conèixer el protocol d'Estambul als professionals sanitaris d'atenció primària.

En total s'han realitzat 31 reunions i comunicacions amb agents institucionals i representants polítics, de les quals: 9 d'àmbit municipal, 15 d'àmbit català, 6 d'àmbit estatal i 1 d'àmbit internacional. També s'han fet 6 reunions amb la Federació Veus, que atén qüestions de salut mental; l'Associació Safareig, especialitzada en violència masclista; la XESAJE (Xarxa d'Entitats Socials d'Assessorament Jurídic en Estrangeria); l'Espai Jove la Fontana i Veus Gitanes i el Centre Cultural Gitano de la Mina.

Informes i materials 2023:

- L'[Informe anual sobre Violència Institucional](#) corresponent a l'any 2023, que posa focus en les mancances dels mecanismes de supervisió dels cossos policials i de seguretat a Catalunya. Recull també casos judicials d'altres línies temàtiques d'Irídia, especialment centrades en el dret a la protesta, la llibertat d'Informació o la lluita contra la impunitat de les tortures i dels crims del franquisme.
- Al 2023 s'ha publicat de manera detallada el dossier informatiu [Què has de fer si has patit violència per part d'un agent d'algun cos policial o de seguretat privada?](#)

Xifres SAIDAVI 2023:

146 consultes

621 actuacions jurídiques

57 casos atesos

249 intervencions psicosocials

56 litigis estratègics

79 aparicions a mitjans

2.2. Transparència i rendició de comptes dels cossos de seguretat

En el marc de la definició del Pla Estratègic 2023, Irídia aprova la creació d'una línia temàtica que treballa per la transparència i la rendició de comptes dels cossos de seguretat, en compliment dels estàndards internacionals de drets humans.

Entre els seus objectius principals de treball, destaquen: **i)** promoure l'accés a la normativa i els protocols sobre l'ús de la força i eines i armes policials; **ii)** treballar per la creació d'un mecanisme extern i independent de control de l'actuació policial, tant a Catalunya com a l'Estat; **iii)** aprofundir en la denúncia del racisme existent a les forces i cossos de seguretat i fer propostes per la seva eradicació; **iv)** fiscalitzar que la regulació i aplicació de l'ús de la força i de les eines i armes policials compleixi els estàndards internacionals i impulsar els canvis necessaris per garantir-ne la traçabilitat, així com el rendiment de comptes dels agents. Així mateix, també destaca **v)** la participació de les xarxes internacionals existents que treballen en la matèria.

Del 2023, destaquem:

La base d'aquesta línia de treball parteix de la sistematització dels casos atesos pel SAIDAVI, així com del diagnòstic realitzat l'any 2022, amb l'informe [Transparència i rendició de comptes dels cossos policials a l'Estat espanyol](#), i del seguiment a les conclusions de la Comissió d'Estudi sobre el Model Policial, del Parlament de Catalunya. En aquest sentit, i fruit d'aquesta feina prèvia, **l'any 2023, i a petició de d'Irídia i Amnistia Internacional Catalunya, s'oficialitza el compromís de la Direcció General de Policia (DGP) de retirar -al llarg de 2024- els projectils de foam tipus SIR-X, els més lesius que s'han documentat.** Així mateix, s'enforteix la **col·laboració amb SOS Racisme per tal d'aterrar una proposta d'implementació de formularis de parada, que previnguin i combatin les parades i registres per motius ètnico-racials.** Aquesta proposta va ser elevada a institucions com la DGP i la Direcció General de Migracions, Refugi i Antiracisme, així com als diferents grups parlamentaris.

A nivell internacional, Irídia ha format part de les 30 organitzacions que inicialment van signar una declaració que demanava als governs dels diferents Estats majors controls internacionals per combatre el comerç d'eines de tortura. Arran d'aquesta primera acció articulada, s'ha creat un **grup de treball amb organitzacions de la societat civil d'arreu del món** per impulsar la incidència al Sistema de Nacions Unides, coordinada principalment per Amnistia Internacional i Omega Research Foundation, **per tal de promoure un Tractat Internacional de Prohibició del Comerç d'Armes de Tortura.**

També en el pla internacional, destaca la **presentació d'un informe ombra al Comitè Contra la tortura de Nacions Unides, en el marc del setè informe periòdic de revisió de l'Estat espanyol.** Si bé el document recull múltiples vulneracions de drets humans, la tasca d'Irídia, en el marc d'una plataforma més àmplia d'entitats, s'ha centrat en l'anàlisi dels mecanismes de transparència i rendició de comptes dels cossos policials.

Informes i materials 2023:

- [The Shoreditch declaration for a Torture-Free Trade Treaty](#): declaració signada per 30 organitzacions de la societat civil per tal de demanar un Tractat Internacional de Prohibició del Comerç d'Armes de Tortura.
- [Informe ombra pel Comitè contra la Tortura de Nacions Unides](#): informe presentat al Comitè contra la Tortura de Nacions Unides, en el marc del Setè Informe Periòdic de Revisió de l'Estat espanyol. La seva elaboració ha estat fruit de l'articulació entre diferents organitzacions estatals en un esforç pioner per promoure una veu col·lectiva de la societat civil davant el Sistema de Nacions Unides.

2.3. Defensa de l'Espai de la Societat Civil

En el marc de la definició del Pla Estratègic 2023, la línia -fins llavors coneguda com a Línia de Defensa del Dret a la Protesta- va identificar la necessitat d'ampliar el seu àmbit i abast per incorporar les noves metodologies repressives que s'han identificat en els darrers anys. La línia, ara anomenada **Línia de Defensa de l'Espai de la Societat Civil**, ha ampliat el seu marc d'actuació per denunciar també les actuacions que atempten o posen en perill l'espai de la societat civil en l'exercici dels drets i llibertats civils (d'expressió, d'informació, d'associació, de reunió, de manifestació o de pensament). Per espai cívic s'entén l'entorn que permet als diferents actors de la societat civil participar -individualment i col·lectivament- de manera significativa en la vida política, econòmica, social i cultural de les societats en què viuen.

L'objectiu principal de la línia és contribuir a la **defensa de l'espai de la societat civil per expressar-se, organitzar-se, informar-se i protestar**. Amb la voluntat d'adaptar-se al context actual de l'Estat espanyol, la línia ha procurat apropar-se i formar-se, gràcies al treball en xarxa, en noves temàtiques i pràctiques que conviuen dins del marc repressiu i que no s'havien treballat anteriorment. D'aquesta manera, Irídia aprofundeix en l'estudi de noves pràctiques repressives -com la infiltració policial o l'ús de software espia- de forma complementària a la tasca que es duu a terme a través de la plataforma [Defender a quien Defiende](#).

Del 2023, destaquem:

El 2023 ha estat un any ple contratemps que s'han sumat a la continuïtat de les tasques i activitats previstes per la línia. **El gener de 2023 començava amb la notícia d'un [segon agent del Cos Nacional de Policia](#) infiltrat als moviments socials i sindicals de Barcelona**. En menys d'un any -del 31 de gener fins al 6 de setembre de 2023- s'han destapat un total de sis agents

de la policia infiltrats en moviments socials arreu de l'Estat espanyol, posant en evidència que aquests casos no són casos aïllats, sinó una tendència repressiva a l'alça.

Al llarg de 2023, s'han iniciat dos litigis que exemplifiquen el treball de la línia aquest any, preservant una línia de denúncia ferma amb relació als múltiples i habituals obstacles en context de protesta, així com la incorporació de noves metodologies repressives. Per una banda, s'ha presentat una **querella contra dos agents dels Mossos d'Esquadra per delictes d'acusació i denúncia falsa i de fals testimoni contra dos periodistes**. La interposició de la querella es va acompanyar de la campanya [#ProuMentidesPolicials](#), encara vigent en l'actualitat. La campanya aspira a convertir-se en un [canal de denúncia](#) pública i visibilitzar que aquests dos casos no són únics, sinó que exemplifiquen alguns dels obstacles i traves amb què topen els i les professionals de la informació en l'exercici de la seva feina. La querella s'ha [admes a tràmit](#) i es troba en el període d'investigació penal, en què s'ha sol·licitat la declaració d'ambdós querellants, com a parts perjudicades, i la dels dos agents de policia com a parts investigades.

Per altra banda, juntament amb la CGT, s'ha presentat [una querella](#) contra **l'agent de policia que va fer servir les relacions sexoafectives per infiltrar-se als moviments socials de Barcelona i contra el superior jeràrquic de l'agent** (el cas mencionat prèviament). En l'actualitat, la querella compta amb vuit querellants (dones activistes afectades) que denuncien l'agent per delictes de tortura o contra la integritat moral, descobriment i revelació de secrets, abusos sexuals continuats i impediment de l'exercici de drets cívics. La querella, [desestimada pel jutjat d'instrucció 21 de Barcelona](#) gairebé 9 mesos més tard de la seva interposició, ara es troba a l'espera del pronunciament de l'Audiència de Barcelona.

Ambdues querelles han permès generar noves aliances, tant en l'àmbit català, com estatal i internacional. Amb la querella i conseqüent campanya de [#ProuMentidesPolicials](#) s'ha treballat amb el [Grup de Periodistes Ramon Barnils](#), [l'Observatori Crític dels Mitjans - Mèdia.cat](#) i amb l'organització internacional [Free Press Unlimited](#). Pel que fa a la querella relacionada a la infiltració policial s'ha generat un canal de comunicació constant i d'intercanvi bidireccional amb el moviment internacional [Police Spies Out of Lives](#). En el marc d'aquesta relació, s'han compartit materials i participat en [accions d'incidència](#) per estendre el coneixement tant del cas de l'Estat espanyol com el del [Regne Unit](#).

Així mateix, s'ha continuat treballant per **enfortir i fer créixer a la plataforma estatal Defender a quien Defiende**. En particular, la plataforma ha posat l'accent en promoure la rèplica i constitució de diferents xarxes d'observació a l'Estat espanyol a través de formacions arreu del territori per donar a conèixer la feina que es duu a terme des de la plataforma i promoure'n la instauració. Fruit d'aquesta feina, s'ha constituït una nova xarxa d'observació a Granada que se suma a les dues xarxes d'observadores actives a l'Àrea Metropolitana de Barcelona, coneguda com a [SomDefensores](#)

(2 activacions i 1 formació), i a [Madrid](#) (2 activacions i formació). La xarxa d'observadores de Granada es va constituir gràcies a un procés formatiu que es va duu a terme el setembre de 2023 i **l'activació de dos dispositius d'observació** durant la [Cimera Social de Granada](#). Tots els informes extrets de les observacions s'han enviat a les autoritats competents, reiterant (a Madrid i Granada) l'incompliment de la normativa del CNP d'anar degudament identificat.

La plataforma continua documentant les vulneracions de drets en context de protesta i **reaccionant davant de l'escalada repressiva** contra algunes expressions i [moviments socials](#). Aquest és el cas del **col·lectiu ecologista Futuro Vegetal**, en què durant el mes d'abril de 2023 la plataforma va documentar una mitjana d'una detenció al dia, pel qual es decideix [sistematitzar totes les vulneracions identificades](#) per denunciar la repressió específica i a l'alça del seu cas específic.

Finalment, amb coalició amb Suds, Novact i l'Observatori de Drets Humans i Empresa (ODHE), al llarg de l'any es duu a terme un programa d'investigació, denúncia, però sobretot defensa i protecció per a **defensores de drets humans de l'àrea Euromediterrània**.

Informes i materials 2023:

- **Irídia i OMCT**, [Comunicat davant de la infiltració policial continuada als moviments socials de l'Estat espanyol](#). Denuncia que l'Estat espanyol utilitza la instrumentalització de relacions sexoafectives amb la finalitat de monitorar la dissidència política.
- Plataforma **Defender a quien Defiende**: [Recull de casos documentats per denunciar que la intensificació de la repressió contra el moviment ecologista afecta greument el dret a la protesta; Posicionament per expressar la preocupació amb relació a l'última memòria anual del Fiscal General de l'Estat \(2022\)](#), en què classifica les accions del moviment antifeixista, ecologista i el moviment independentista en la secció de "terrorisme nacional".
- **Irídia, Mèdia.cat i Grup de Periodistes Ramon Barnils**, [Campanya #ProuMentidesPolicials](#): vinculada a la querella de dos periodistes contra dos agents de Mossos Esquadra per delictes d'acusació, denúncia falsa i fals testimoni.
- Plataforma **Defender a quien Defiende**, Informe [Diagnóstico del Derecho a la Protesta: Vulneraciones de derechos en el Estado español 2022-2023](#), que recull més de mil vulneracions de drets en context de protesta en els darrers dos anys.

Xifres 2023 sobre defensa de l'espai de la societat civil a Irídia:

6 dispositius d'observació en context de protesta | 2 barcelona + 2 Madrid + Granada

80 defensores de drets humans participen a [The NonViolence Factory](#).

2.4. Privació de llibertat

La línia de privació de llibertat d'Irídia té com a objectiu principal promoure canvis estructurals en el sistema penal i en contextos de privació de llibertat i defensar els drets de persones privades de llibertat.

A través del treball en aquesta línia, es busca visibilitzar i denunciar les vulneracions de drets a la presó des d'una perspectiva interseccional i aconseguir l'eradicació de les pràctiques que suposen una vulneració dels drets fonamentals de les persones privades de llibertat, com ho són la pràctica de l'aïllament i les contencions mecàniques a la presó i al CIE.

Del 2023, destaquem:

Al llarg de l'any, la Línia de Privació de Llibertat ha treballat en el seguiment de les polítiques públiques en l'àmbit penitenciari i ha estat part activa de xarxes de defensa dels drets humans a l'àmbit penitenciari i de suport a persones preses a Catalunya.

Destaquem especialment la realització d'una investigació al centre penitenciari de Wad-Ras entre els mesos de febrer i juny de l'any 2023, per recollir i donar veu a les demandes de les dones privades de llibertat, des d'una perspectiva d'anàlisi a través del dret internacional dels drets humans.

Informes i materials 2023:

- [Informe "Dones a la presó de Wad-Ras. Una anàlisi de les vulneracions de drets humans"](#). Una anàlisi de les vulneracions estructurals i continuades dels drets de les dones en privació de llibertat al centre penitenciari més antic de Catalunya. Inclou vuit recomanacions pels Govern i Parlaments català i estatal.
- [Rebutgem el pla d'actuacions per a augmentar la seguretat a les presons pactat per Justícia i els Sindicats de Funcionaris/es de Presons](#). Comunicat de rebuig a la incorporació de mitjans d'ús de la força en l'àmbit penitenciari, per la seva greu afectació als drets fonamentals de les persones privades de llibertat.

Xifres 2023 sobre defensa de drets en context de privació de llibertat a Irídia:

20 dones privades de llibertat a Wad-Ras participen en la recerca d'Irídia.

4 treballadores de Wad-Ras participen en l'anàlisi a d'entrevistes semiestructurades.

2.5. Polítiques de control migratori i frontera

Un dels objectius d'Irídia és **fomentar i garantir el respecte als drets humans en l'aplicació de les polítiques, normatives i pràctiques de control migratori, així com a les fronteres de l'Estat espanyol**. La tasca d'aquesta línia es centra majoritàriament en el monitoratge i la denúncia de la vulneració dels drets humans en context de frontera a través d'una feina de recerca, incidència política i jurídica.

Irídia entén que el racisme és un element fonamental de les polítiques migratòries i treballa per identificar, denunciar i eradicar les situacions de violència institucional que pateixen les persones que migren, en els múltiples espais i dispositius que serveixen la lògica del control migratori. Aquesta feina s'articula a través del treball en xarxa amb organitzacions antiracistes i de persones migrants d'arreu i s'amplia a través d'una estratègia d'enxarxament i incidència d'àmbit europeu i internacional.

Del 2023, destaquem:

Al llarg de l'any, l'equip s'ha desplaçat tant a les Canàries com a Ceuta, Melilla i el Marroc davant de situacions d'emergència amb l'objectiu de recollir evidències sobre la situació dels drets humans, identificar possibles casos susceptibles de litigació estratègica, donar suport a mobilitzacions i consolidar les relacions amb entitats de primera línia, en estratègies conjuntes de comunicació i incidència en les polítiques migratòries i de frontera.

Derivat d'aquesta feina, destaca la [**querella contra la Guàrdia Civil d'un jove que va perdre la visió de l'ull per un cop amb una porra al cap després de saltar la tanca de Melilla al març de 2022**](#). També ha estat important la participació d'Irídia en la defensa davant del Congrés de la [**Iniciativa Legislativa Popular RegularitzacióYa**](#).

La feina desenvolupada per Irídia al voltant dels fets ocorreguts el 24 de juny de 2022 ha estat clau per la investigació d'un dels fets més greus ocorreguts a la història de les fronteres de la UE. Conjuntament amb [**Border Forensic**](#), s'han entrevistat més de 30 supervivents per a l'elaboració d'un informe inèdit que veurà la llum durant la propera anualitat.

Les [**Jornades de Defensa de Drets Humans a la Frontera Sud**](#) han aplegat més d'un centenar d'agents clau de Catalunya, l'Estat espanyol i d'àmbit internacional en la defensa dels drets de les persones migrades i han comptat amb la participació de Hussein Mohammed, activista de drets humans sudanès; [**Amnistia Internacional**](#), [**l'European Center for Constitutional and Human Rights**](#) (ECCHR) i [**l'Associació Marroquina de drets humans**](#) (AMDH), entre d'altres.

Informes i materials 2023:

- [**Vulneració de drets humans a la Frontera Sud de l'Estat espanyol 2021-2022 – Racisme institucional, fronteres i política migratòria**](#). Aquest informe recull la situació dels drets humans a la Frontera Sud de l'Estat durant els anys 2021 i 2022, incloent un anàlisi dels fets ocorreguts el 24 de juny de 2022. Aquest informe s'ha fet en col·laboració amb Novact, Grup d'Acció Comunitària (GAC), l'Observatori de Drets Humans i Empresa (ODHE).
- [**Arribades marítimes a Canàries: excepcionalitat i racisme**](#). Informe d'actualització de la situació durant les arribades a les illes Canàries durant l'any 2023.
- [**Qui vigila el vigilant?**](#) Informe sobre vulneracions de drets i impunitat a Frontex realitzat conjuntament amb el Centre Delàs.
- Participació sobre la massacre de Melilla, a l'[**informe presentat al Comitè contra la Tortura**](#) (CAT) de l'ONU, 77è període de sessions.
- Suport a mobilitzacions arreu del territori: [**X Marxa per la Dignitat**](#) de Tarajal a Ceuta, on es va tornar a reclamar veritat, justícia i reparació; i mobilitzacions del [**primer aniversari de la Massacre de Melilla**](#).

Xifres de 2023 sobre defensa de drets en l'àmbit migratori i de frontera:

183 assistents a les jornades Defensa de Drets Humans a la Frontera Sud.

3.800 visites a la web de descàrrega de l'informe sobre frontera sud 2021-2022.

2.6. Dret a la Memòria

Des d'Irídia es considera clau **l'assoliment integral del dret a la memòria, poder garantir els principis de veritat, justícia, reparació i garanties de no repetició i posar fi a la impunitat** dels crims de lesa humanitat comesos sistemàticament durant el Guerra Civil, el Franquisme i els anys de la Transició a la Democràcia.

Per fer-ho possible, la línia ha dut a terme actuacions estratègiques en diversos àmbits que, essencialment, tenen com a objectiu que les **víctimes i persones represaliades puguin accedir a la justícia i vegin assegurades les garanties de reparació i no repetició**. La **interposició de querelles per delictes de lesa humanitat i tortures durant el franquisme** segueix sent central per la línia, així com la reivindicació activa de la **conversió de l'actual Prefectura Superior de Via Laietana 43 en un centre de memòria i d'interpretació de la tortura**. Les actuacions es realitzen en **col·laboració amb entitats memorialistes i de la societat civil i membres de l'acadèmia**, d'àmbit estatal i internacional.

Del 2023, destaquem:

La **interposició de la segona querella per tortures i crims de lesa humanitat durant el franquisme**, específicament relacionada amb la detenció dels germans **Ferrándiz l'any 1971**. La querella s'ha presentat conjuntament amb les entitats de la Campanya "[Via Laietana 43: fem justícia, fem memòria](#)", en un acte on també es s'organitza una **taula de diàleg sobre la lluita veïnal de Nou Barris i un micròfon obert**. En l'àmbit de justícia penal, destaca la presentació d'un **recurs d'al·legació a la inadmissió de la querella per la detenció i tortures de Carles Vallejo**.

En el marc de la campanya "Via Laietana 43: fem justícia, fem memòria", Irídia participa en l'**acte central** d'aquesta, un **esdeveniment lúdic i reivindicatiu** per reclamar la conversió de la comissaria en un centre de memòria i d'interpretació de la tortura. A l'acte s'hi **intercalen actuacions musicals i parlaments** de persones represaliades a la pròpia comissaria i representants de les entitats impulsores de la campanya.

El 2023 ha estat un any marcat per petits avenços pel que fa a qüestions de memòria. Si bé s'han desestimat la majoria de les querelles (inclosa la de Carles Vallejo) presentades en el marc de l'entrada en vigor de la nova llei de memòria democràtica estatal, **per primera vegada s'ha admès a tràmit una querella per crims del franquisme**. Durant el període d'investigació penal conseqüent de l'admissió de la querella de Julio Pacheco ha permès que per [primera vegada un jutjat espanyol prengués declaració a una víctima de tortures durant el franquisme](#). Aquest fet tan important com excepcional conclou amb la **campanya #LaPrimeraDe100 per denunciar el centenar de querelles desestimades per la justícia espanyola així com el marc d'impunitat general i vigent a l'Estat espanyol**, que segueix im-

pedint la investigació judicial dels crims del franquisme. Això ha permès continuar construint i enfortint la xarxa d'incidència estatal amb organitzacions com CEAQUA, La Comuna, Amnistia Internacional i el GAC des d'on s'han treballat de manera coordinada i col·lectiva.

Per altra banda, una altra fita important i rellevant és la **creació d'[una nova fiscal de sala de memòria i drets humans](#)** -impulsada per la Llei 20/2022, del 19 d'octubre, de Memòria Democràtica- que -s'ha pogut provar- pot intervenir, tal com ho va fer quan va donar suport a la querella de Carles Vallejo i instant, per primera vegada, a la investigació de la tortura durant el franquisme.

Destaca també en el marc de la Línia, la **realització del projecte “Via Laietana 43: veus de memòria”**, en col·laboració amb [Domestic Data Streamers](#) i el [Diari Ara](#). Durant aquest projecte es recullen **els relats de sis testimonis de diversos col·lectius que van ser detinguts a la Prefectura Superior de Via Laietana entre 1960 i 1980**. Els testimonis participants relaten l'experiència de la detenció i participen en un exercici de recreació de l'espai, individual i, posteriorment, col·lectiu.

Informes i materials 2023:

- Comunicat CEAQUA, La Comuna, Amnistia Internacional, GAC i Irídia, [L'Estat espanyol continua negant-se a investigar judicialment els crims del franquisme.](#)
- Via Laietana 43, [El posicionament de Fiscalia en el cas de Carles Vallejo ha d'obrir la porta a què s'acabi amb la impunitat dels crims del franquisme.](#)
- Nota de premsa CEAQUA, La Comuna, Amnistia Internacional, GAC i Irídia, ["Suspenden las declaraciones de Julio y Rosa. Continúa la impunidad del franquismo"](#)
- Nota de premsa CEAQUA, La Comuna, Amnistia Internacional, GAC i Irídia, [Tras la primera declaración en los juzgados españoles de una víctima de torturas durante el franquismo.](#)
- Article de La Directa, [Els germans Ferrándiz, activistes supervivents del terror de Via Laietana, es querellen contra el torturadors.](#)

2.7. Litigi estratègic

El litigi estratègic és la **identificació i judicialització de casos de vulneracions de drets com a mecanisme de defensa dels drets humans**. A partir d'un cas individual, per tant, es busca provocar un canvi social més ampli, plantejant el litigi estratègic com una eina per prevenir i evitar la repetició, per establir mecanismes de control i de rendició de comptes, assegurar mecanismes per a la reparació efectiva i el compliment del deure de l'Estat de fer-se'n responsable.

Des de la perspectiva psicosocial és important que la persona afectada se senti acompanyada al llarg del procediment judicial, per tal d'evitar la revictimització i reduir l'angoixa que aquestes actuacions generen. **Els litigis d'Irídia posen al centre la persona afectada, treballant amb ella i la seva xarxa per aconseguir un impacte positiu i durador en la societat**, mantenint com a objectiu central garantir el seu dret a la veritat, la justícia i la reparació.

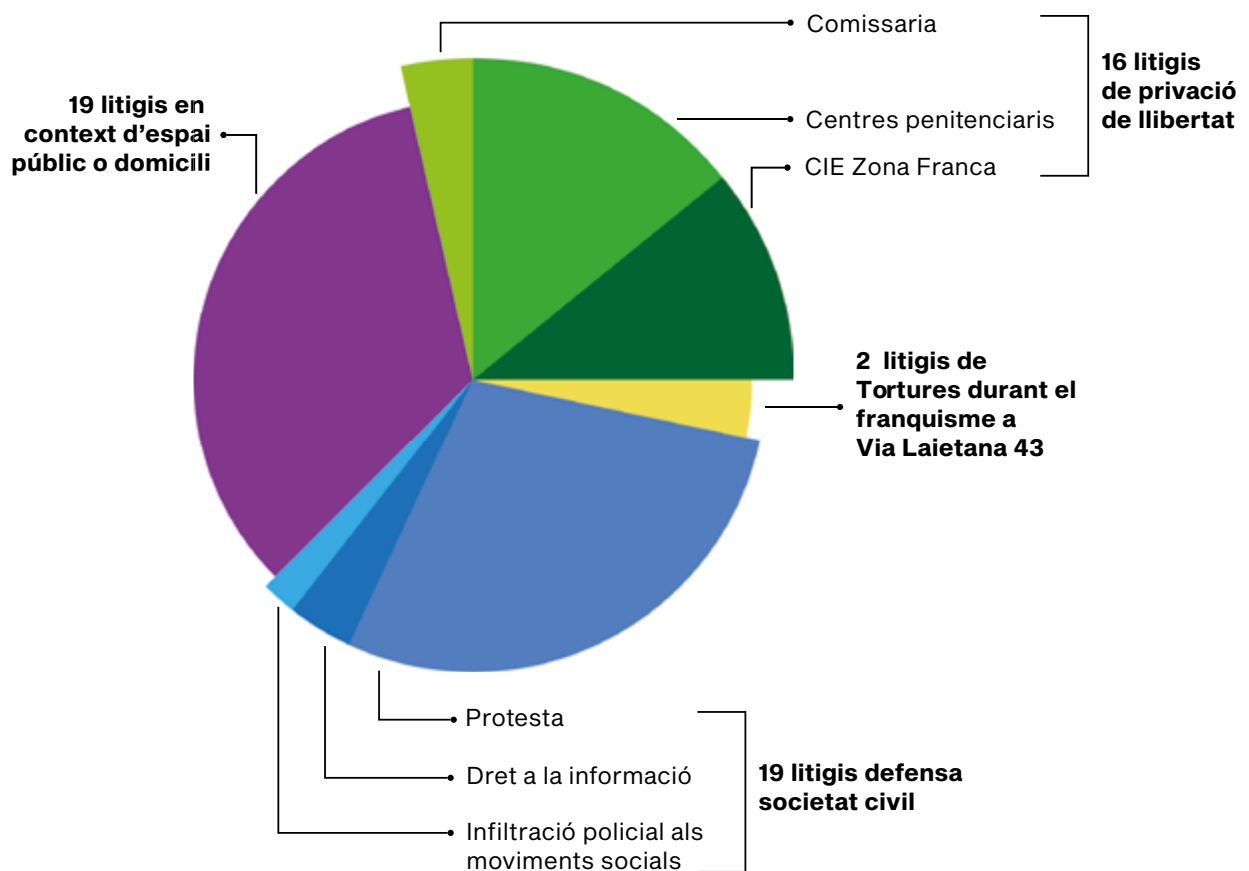
Durant el 2023:

Fins a l'any 2022, Irídia ha centrat el litigi estratègic en una de les línies principals d'actuació de l'entitat: el Servei d'Atenció i Denúncia en casos de Violència Institucional (SAIDAVI). D'aquesta manera, es representen als tribunals casos en què agents de forces i cossos de seguretat, funcionaris penitenciaris o agents de seguretat privada —quan aquests actuen per delegació de funcions de seguretat que són competència pública— vulnereu els drets de les persones per mitjà de l'exercici de la força física o psicològica, generant-los una afectació a la integritat física, psíquica i/o moral. És a dir, aquelles situacions de tortures i/o maltractaments que es produeixen en l'àmbit del sistema penal.

Tot i els avenços que s'han fet en les últimes dècades en matèria de prevenció i investigació de la tortura i els maltractaments, a Catalunya continuen

existint aquestes vulneracions, així com un seguit de pràctiques i procediments, tant policials com judicials, que en dificulten l'eradicació. És per això que, a partir de l'aprovació del nou Pla Estratègic 2023-2025, Irídia decideix començar a introduir també la litigació estratègica com una eina de transformació a aplicar a totes les línies. Així, docs, durant el 2023 s'amplia el liti-gi estratègic en casos de vulneracions de drets en l'àmbit de: la limitació de l'espai d'actuació i organització de la societat civil -mitjançant infiltracions policials o repressió contra periodistes-; racisme en el marc de l'actuació dels cossos policials; o impunitat dels crims de lesa humanitat mitjançant tortures durant el franquisme.

En total, durant el 2023 Irídia ha litigat en **un total de 56 casos**, que es mostren a continuació segons els contextos en els quals es van produir:

Del 2023, destaquem:

Al llarg de l'any s'han assumit 9 litigis nous. Es tracta de 3 litigis per vulneracions de drets a l'espai públic, 3 litigis de defensa de l'espai de la societat civil, 2 de privació de llibertat i 1 de memòria històrica.

Durant el 2023, s'han tancat 7 d'aquests 56 litigis i, per tant, en acabar l'any 2023, es **mantenen 49 litigis estratègics oberts**.

En 20 dels 49 casos, **s'hi identifica un component de racisme**, bé perquè hi ha una verbalització explícita, bé perquè la manera com s'ha dut a terme l'actuació policial és racista o bé perquè els fets passen en un context de racisme institucional. **Això és en el 40,81% dels casos, indicant un incre-**

ment respecte de l'any 2022, en què el component de racisme s'identificava en un 33,33% dels casos.

Durant el 2023 es duen a terme moltes actuacions amb relació als litigis estratègics. Tot i així, els procediments són lents i suposa molta feina avançar en les investigacions i trencar amb la impunitat. Alguns dels progressos d'aquest any han estat els següents:

Reobertura d'investigacions: en 2 litigis, l'Audiència Provincial ha estimat el recurs interposat per Irídia i ha ordenat la reobertura de la investigació que havia estat arxivada sense indagar degudament.

Tancament de la instrucció acordant continuar el procediment: durant el 2023, en 6 litigis s'ha aconseguit que el jutjat d'instrucció, després de completar la investigació, consideri que hi ha prou indicis per continuar amb el procediment contra els presumptes autors.

Judicis: en 3 litigis ja s'ha formulat l'acusació i s'ha assenyalat data pels judicis.

Sentència: durant 2023 s'ha celebrat 1 judici que, si bé no ha acabat en condemna per les mancances dels mecanismes de control, ha confirmat la versió de la víctima que era negada tant per part de l'agent de Mossos d'Esquadra acusat, com per part del seu superior jeràrquic i la pròpia Generalitat.

Identificació: s'ha aconseguit identificar per primera vegada a l'autor d'un tret de Foam.

Xifres 2023 sobre litigi estratègic a Irídia:

9 casos nous

56 litigis estratègics. 49 segueixen oberts a l'acabar l'any

42 es segueixen per la via del procediment penal

7 per via de la reclamació de responsabilitat patrimonial

156 agents o funcionaris encausats en un procediment penal

82 agents investigats

└ 34 Mossos d'Esquadra, 12 Policia Nacional, 19 Policia Local, 10 són funcionaris de presons i 7 vigilants de seguretat privada

74 agents acusats o pendents de judici

└ 14 Mossos d'Esquadra, 51 Policia Nacional, 4 Policia Local i 5 agents de seguretat privada

2.8. Incidència política

La incidència política té com a objectiu **fomentar canvis legislatius i de política pública**, així com promoure accions destinades a aconseguir que les autoritats administratives, judicials i legislatives adoptin decisions que garanteixin l'efectiu respecte dels drets humans. Des d'Irídia, a través d'una mirada psicosocial, feminista i interseccional, es treballa per: incidir en els discursos i pràctiques socials a favor de la promoció dels drets humans i la denúncia de la impunitat i la violència institucional, així com per promoure l'enxarxament i l'articulació amb moviments socials i organitzacions de la societat civil per tal de posicionar l'agenda de drets humans en el debat públic.

Entre els objectius estratègics de l'eix d'incidència, destaquen: **i)** treballar amb els moviments socials per fer arribar la tasca de l'entitat, reforçant les aliances i generació de xarxes; **ii)** assentar la feina d'incidència estatal, consolidant la delegació de Madrid i la feina amb entitats d'altres territoris; **iii)** integrar la incidència internacional dins de l'agenda de l'equip i de les línies de l'entitat, augmentant el nostre impacte a nivell de la Unió Europea, així com davant d'organismes internacionals.

Del 2023, destaquem:

- **Incidència per casos SAIDAVI:** trobades mantingudes amb el Departament de Salut per incidir en un major coneixement del Protocol d'Estambul entre el personal sanitari. També les mantingudes amb diferents ajuntaments en què agents de policia al seu càrrec es troben investigats per casos que representa Irídia, amb l'objectiu de potenciar la rendició de comptes i les garanties de no repetició. Així mateix, destaquen les sessions mantingudes amb la Oficina per la No Discriminació de l'Ajuntament de Barcelona.
- **Incidència en Control dels Cossos de Seguretat:** el punt principal d'incidència és la demanda de crear un mecanisme extern i independent de control de les actuacions policials, com una garantia efectiva de lluita contra la impunitat i de l'obligació dels Estats de dur a terme investigacions diligents i eficaces davant denúncies greus de tortura i maltractament. En aquest sentit, després que la Comissió d'Estudi sobre el Model Policial del Parlament de Catalunya desestimés aquesta possibilitat, juntament amb Amnistia Internacional Catalunya s'ha seguit treballant amb els grups parlamentaris per tal de fer pedagogia sobre la necessitat d'un òrgan d'aquesta naturalesa i impulsar-ne la seva creació.
- **Incidència en Defensa de l'espai de la societat civil.** D'acord amb la línia estratègica dels últims anys, una prioritat estratègica de la línia s'ha focalitzat en **incidir en una reforma de la llei de seguretat ciutadana (Llei Orgànica 4/2015, del 30 de març, de protecció de la seguretat ciutadana)** amb garanties. Tot i el fracàs de l'anterior legislatura per tirar endavant el projecte de reforma de la Llei, **l'equip -en coalició amb altres organitzacions d'arreu de l'Estat- ha treballat per aconseguir una derogació i reforma dels articles més nocius i que tenen un impacte negatiu sobre l'exercici dels drets a la llibertat de reunió i d'expressió, especialment sobre defensores de drets humans**

i periodistes. La incidència sobre aquesta qüestió també s'ha centrat en la incidència d'[organismes internacionals](#) que se sumen a aquesta petició de manera contundent. Així mateix, davant l'escalada de casos de criminalització de moviments socials i polítics sota l'acusació de terrorisme o d'organització criminal, **s'ha obert una via de comunicació amb el [relator especial de les Nacions Unides sobre la lluita contra el terrorisme i els drets humans](#) per abordar aquesta qüestió.**

- **Incidència en Dret a la memòria: procés de pressió per a l'aplicació de la nova llei de memòria democràtica estatal.** En coalició amb altres organitzacions, s'ha generat un canal de comunicació amb la nova fiscal de memòria democràtica i drets humans per tal de presentar la feina que es fa des de les entitats memorialistes i organitzacions de drets humans, així com per entendre el seu mandat i competències

Xifres 2023 sobre incidència política a Irídia

89 accions d'incidència

38 accions institucions

67 trobades

19 accions amb actors polítics

22 comunicacions internes

4 accions cossos policials

- Pel que fa a l'enxarxament català, estatal i internacional Irídia és membre actiu, entre d'altres, de: l'Organització Mundial Contra la Tortura (OMCT), de la Coordinadora estatal per la prevenció de la tortura, de Defender a Quién Defiende i No Somos Delito, de la Red Global contra la Violència Policial, de l'Ateneu de Memòria Popular de BCN, de l'Encuentro estatal por la Memoria.

2.9. Comunicació i Cultura

Irídia fa una comunicació transformadora amb l'objectiu, no només de visibilitzar l'activitat de l'entitat, sinó d'impulsar canvis polítics. De forma transversal, aposta per integrar la cultura en les accions de defensa dels drets humans i impulsa iniciatives com **l'IrídiaFest**, que neix de la idea que és fonamental construir alternatives col·lectives apoderadores per fer front a la radicalització de l'odi, a través de la generació d'espais de vinculació, comunitat i celebració. Irídia entén el desenvolupament i el foment de la cultura com a part essencial de la defensa dels drets humans a nivell històric i reivindica el paper de l'art com a vertebrador d'idees socialment transformadores.

Del 2023, destaquem:

Valorem molt positivament la **primera edició del festival de cultura i drets humans IrídiaFest** tant a nivell artístic, d'impacte a mitjans i d'assistència. La col·laboració amb agents culturals de la ciutat com son la cooperativa Quesoni i la sala Paral·lel62, ha estat estratègica per tal de dotar de les millors condicions tècniques aquests esdeveniment.

2.000 persones han assistit a les diferents actuacions artístiques, dividides en dues jornades i amb entrades a preus assequibles. Cal destacar la presència de propostes inèdites i internacionals en aquesta edició, com van ser la proposta de Freedom First i l'artista Pongo.

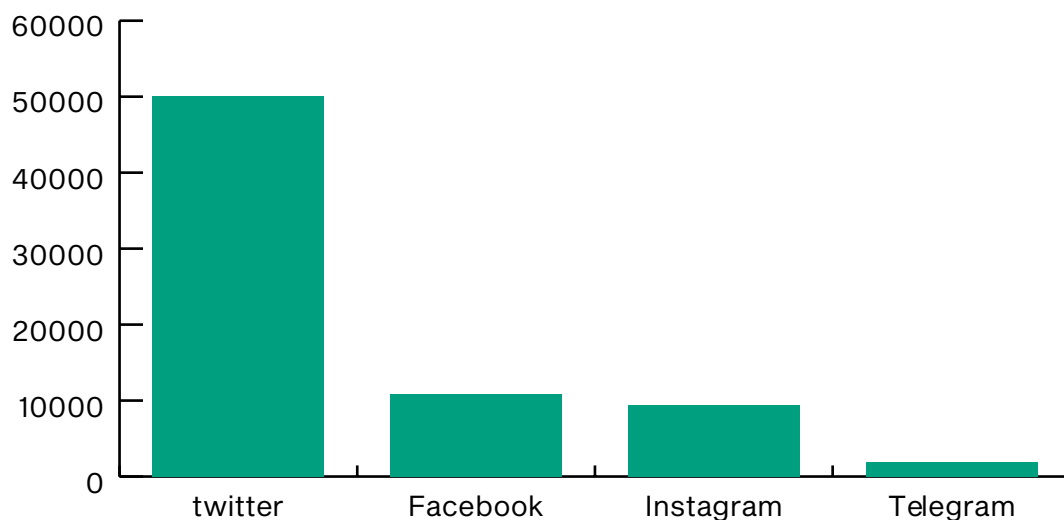
Durant el 2023, l'Eix de Comunicació i Cultura ha impulsat diverses **campanyes de recollida** de firmes amb el doble objectiu de sumar elements per incidir políticament així com ampliar la base associativa d'Irídia. Les primeres campanyes s'han emmarcat en la prohibició dels projectils de tracció sintètica (foam i bales de goma), per una banda; i l'exigència del compliment dels drets humans a la frontera, per una altra.

Materials comunicatius 2023:

- [Recull de totes les publicacions de l'entitat durant 2023](#)
- [Vídeo IrídaFest 2023](#), primera edició del festival de cultura i drets humans.

Impacte comunicatiu d'Irídia:

- Durant el 2023 Irídia ha tornat a tenir una **presència significativa als mitjans**, ja consolidada per la trajectòria de l'entitat com a referent en matèria de drets humans i violència institucional. Ha aparegut en diversos programes, tertúlies i entrevistes a la televisió, la ràdio i la premsa escrita, en diferents mitjans autonòmics i estatals.
- El 2023, Irídia ha tingut impacte a: l'ARA, La Directa, el Punt Avui, TV3, La Vanguardia, Públic, Catalunya Ràdio, VilaWeb, El Temps, Betevé, RAC 1, el Nacional.cat, Xarxa.net i ACN, entre altres. A més a més el 2023 va estar un any amb una forta presència en mitjans estatals com El Salto, El País, eldiario.es, 20 Minutos, Cadena SER, El Mundo, ABC, EFE, Europa Press, Público, Eitb, RTVE, La Sexta, Telecinco i Antena 3, entre altres.
- Un any més, es manté el **creixement de persones seguidores a les diverses xarxes socials**, especialment notori a Twitter i Instagram. A Twitter, el nombre de seguidors ha augmentat en més de 1.300 persones, i a Instagram, en més de 1.600. Així, al desembre de 2023 **Irídia ha arribat a 50.035 persones a través de Twitter, a 10.818 a Facebook, a 9.377 a Instagram i a 1.891 a Telegram.**

Alguns dels moments més importants de l'any a nivell comunicatiu, han estat:

- 1** [Roda de premsa #LalmpunitatAJudici](#). Primera vegada que un agent és identificat com responsable de disparar un tret de bala de foam. 8 de juny de 2023.

Xarxes

Twitter: 22.887 impressions, 1.932 interaccions i 7.738 visualitzacions del vídeo.

Mitjans

Articles a mitjans majoritaris com [elDiario.es](#) o [El Periódico](#).

- 2** [Roda de premsa #ProuMentidesPolicials](#). Querella contra dos Mossos d'Esquadra per delictes d'acusació i denúncia falsa i de fals testimoni en els casos del periodista Jesús Rodríguez i el fotoperiodista Isidre Garcia. 28 de setembre de 2023.

Xarxes

Instagram: 26.480 reproduccions del vídeo, 17.308 comptes arribades i 518 agradaments.

Mitjans

Mitjans majoritaris com [La Vanguardia](#), el [Diari Ara](#) o [El Mundo](#). També, a emissores de ràdio com [Catalunya Ràdio](#) o al [Telenotícies de TV3](#).

- 3** [Roda de premsa](#). Informe sobre violència institucional 2022. 13 d'abril de 2023, al col·legi de periodistes.

Xarxes

Twitter: 19.082 impressions, 573 interaccions i 4.760 visualitzacions del vídeo

Mitjans

Articles a mitjans com [El Nacional](#), i peça al [TN de TV3](#)

2.10. Perspectiva psicosocial

Irídia aposta decididament per **transversalitzar la perspectiva psicosocial** al conjunt de l'entitat, tant en l'acompanyament a les persones ateses al Servei d'Atenció i Denúncia de Violència Institucional, com en els projectes i la incidència política del conjunt de les línies de l'entitat. Aquesta perspectiva permet comprendre com les violències afecten les diferents dimensions de les persones i comunitats, emmarcar-les en un context històric i sociopolític, i entendre que el seu impacte no depèn només de les característiques de la persona i el seu entorn si no de la resposta de l'Estat, les institucions i del el grau de suport social o comunitari.

Des d'aquesta perspectiva, l'equip de psicòlogues d'Irídia treballa per garantir la **participació de les persones afectades** i del seu entorn proper en diferents espais i accions de l'entitat així com per **visibilitzar i sensibilitzar la població** sobre els impactes de les vulneracions de drets humans i les estratègies d'afrontament.

Del 2023, destaquem:

A partir de 2023, el treball de l'equip psicosocial d'Irídia deixa d'estar únicament enfocat a l'acompanyament de persones ateses al SAIDAVI i passa a transversalitzar-se a totes les línies de l'entitat. Aquesta **ampliació de la mirada psicosocial** es materialitza amb l'ampliació de la plaça de referent psicosocial a jornada completa.

Al llarg de l'any, la perspectiva psicosocial s'ha aplicat, amb especial intensitat, a les línies de Dret a la Memòria i Defensa de l'Espai de la Societat Civil.

Durant el 2023 s'ha continuat amb l'enfortiment del **grup de suport mutu entre persones afectades per violència institucional**, un espai de trobada per compartir experiències i generar estratègies d'afrontament col·lectives. El grup està dinamitzat per la referent psicosocial d'Irídia, amb l'objectiu que vagi adoptant un caràcter més auto-gestionat per part de les persones que en formen part.

Xifres 2023 sobre prevenció i denúncia de violència institucional a Irídia:

50 persones acompanyades

5 assistens trobada del grup de suport mutu

259 actuacions psicosocials

2 sessions grupals

2.11. Sostenibilitat i organització interna de l'entitat

Des l'equip de sostenibilitat es vetlla perquè a l'entitat es donin les condicions que permetin desenvolupar de forma òptima la feina que es fa, des de la consecució i la gestió del finançament, la garantia d'una estructura estable, fins a la cura de tot l'equip tècnic.

L'equip està especialitzat en la gestió econòmica, financera, tècnica i administrativa de l'entitat, i s'encarrega de vetllar per un equilibri entre les fons de finançament, aconseguir noves membres i donacions, i cuidar la base social. A més, coneix els sistemes productius de l'entitat i en maximitza la seva capacitat, garantint una coordinació i consolidació dels equips, així com la gestió dels recursos humans, el funcionament ètic, i les cures psicosocials.

Del 2023, destaquem:

Les principals millores internes de l'entitat durant l'any han estat en la digitalització i automatització de processos, com ara: la implementació i millora contínua de les bases de dades de gestió interna de l'entitat, que permeten una major operativitat; o l'aplicació d'eines de visualització de dades i automatització de tasques, com ara avisos automàtics de terminis, i enviament de correus.

Aquest procés ha anat acompanyat de l'enfortiment en matèria de ciberseguretat i de la implementació de nous formularis d'entrada de dades a la web, que permeten recollir informació de forma segura, com ara dades de sòcies, usuàries del SAIDAVI, inscripció a esdeveniments i altres formularis de contacte.

Una altra millora important ha estat en l'increment de la capacitat de gestió de projectes i de coordinació general, gràcies a la incorporació de noves professionals i a la consolidació d'una estructura organitzada per línies i eixos.

Informes i materials 2023:

- [Pàgina web de transparència](#) d'Irídia, que inclou informació en detall sobre els projectes, l'equip i el finançament de l'entitat.

Xifres 2023 sobre prevenció i denúncia de violència institucional a Irídia:

325 noves quotes

1258 sòcies al desembre de 2023

25 treballadores a l'equip

18 subvencions públiques + **8** privades

03

GESTIÓ ECONÒMICA DEL 2023

Irídia és una associació sense ànim de lucre finançada per donacions, quotes, subvencions i contractacions d'institucions públiques i aportacions i contractacions d'entitats sense ànim de lucre.

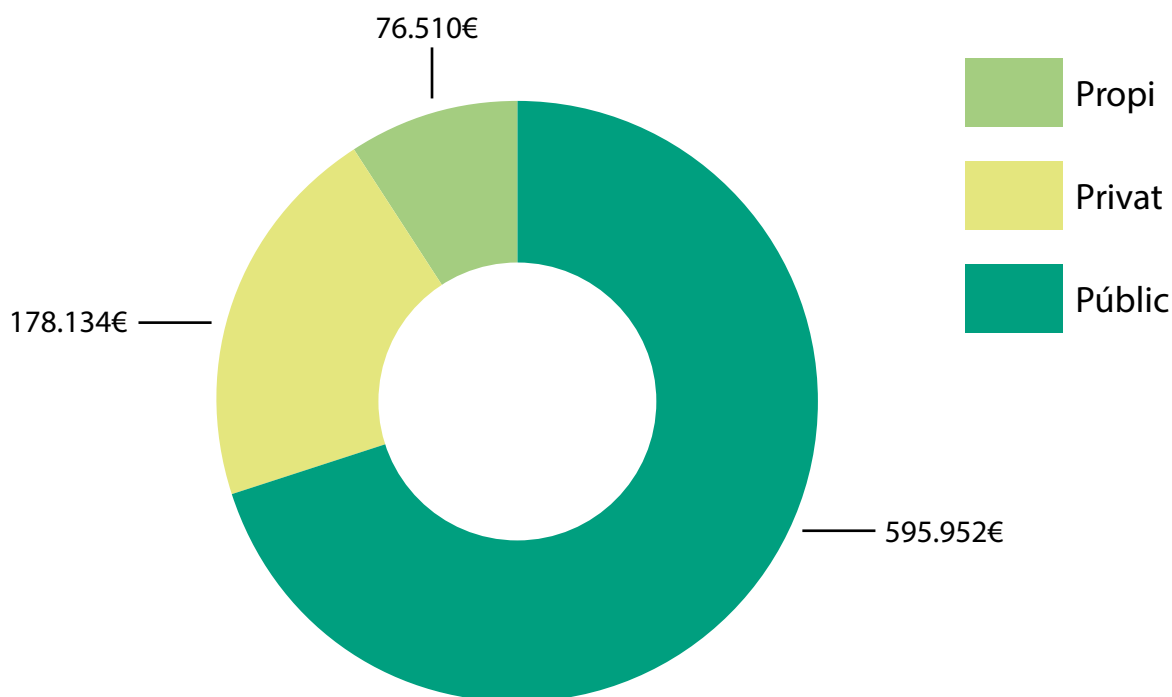
L'entitat aposta per garantir un equilibri entre les diverses fonts de finançament, amb l'objectiu de reforçar l'obtenció de finançament per via de quotes i donacions particulars, a fi de construir un projecte col·lectiu de defensa dels drets humans que no depengui econòmicament de cap ens finançador.

Es pot consultar el detall de les fonts de finançament i els comptes anuals als [apartats de transparència del web](#).

3.1. Ingressos

El total d'ingressos d'Irídia el 2023 és de 850.596,68 €, procedents de subvencions d'institucions públiques en un 68%, aportacions d'entitats privades un 17%, i altres ingressos procedents de quotes, donacions i prestació de serveis per algunes xerrades, formacions, campanyes i investigació que s'han realitzat.

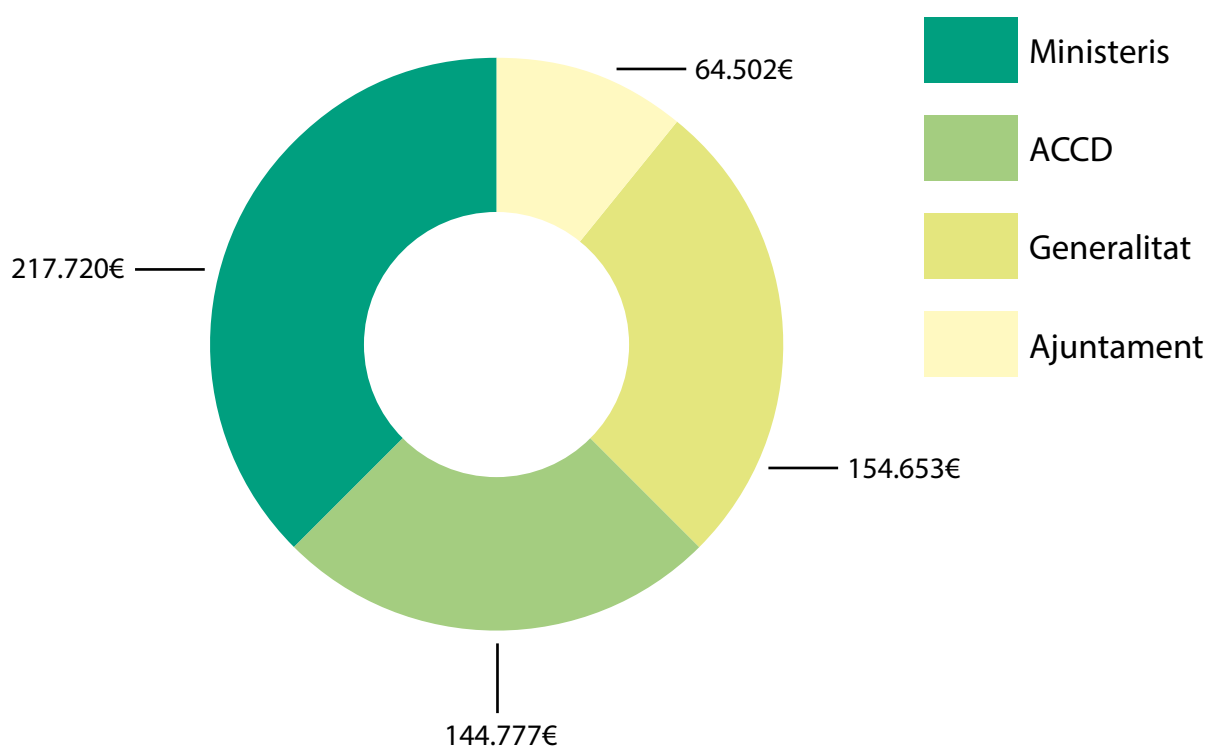
Ingressos:

En vocació de servei a la ciutadania, Irídia no cobra, en cap cas, per l'atenció dels casos ni els litigis que es porten des del SAIDAVI, que és un servei totalment gratuït.

Les subvencions d'institucions públiques executades durant el 2023 procedeixen de Ministeris estatals, de la Generalitat de Catalunya, de l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament (ACCD) i de l'Ajuntament de Barcelona.

Ingressos per territori:

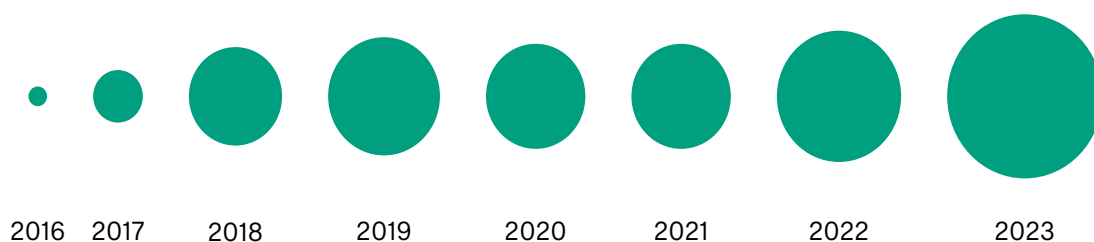

3.2. Despeses

El total de despeses del 2023 és de 847.197,46 €, de les quals un 72 % és despesa de personal propi de l'entitat. Al desembre de 2023 l'entitat comptava amb 25 persones treballadores, havent realitzat un total de 17.870 hores treballades durant l'any.

Durant l'any s'han realitzat noves contractacions per ampliar i consolidar l'equip. Des dels seus inicis, Irídia ha anat creixent en recursos humans i econòmics, com pot veure's a la següent gràfica que mostra el nombre de persones contractades totals a final d'any.

Persones treballadores per any

3.3. Resultats econòmics

El resultat anual és de 3.399,2 €, xifra prèvia a l'aprovació a l'assemblea de socis i sòcies i a la presentació d'impostos. La valoració global de l'any és molt positiva, en tant que s'ha aconseguit un increment de les persones associades, noves fonts de finançament públiques i privades, un equip i estructura organitzativa consolidades, i garanties de finançament per anys següents.

04

AGRAÏMENTS

Fem un agraïment especial a les persones afectades per violència institucional que han confiat i confien en Irídia. És gràcies a la seva valentia que els canvis son possibles.

Agraïm també a totes les organitzacions amb qui treballem en xarxa diàriament i que col·laboren i contribueixen a la labor de l'entitat.

Donem les gràcies a totes persones sòcies que recolzen l'organització. Sense el vostre suport, Irídia no seria possible.

Irīdia_